

BOSNA I HERCEGOVINA
TUŽILAŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

**IZVJEŠTAJ O RADU TUŽILAŠTVA
BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2005 GODINU**

1. U V O D

Sa ciljem osiguranja efikasnog ostvarivanja nadležnosti države Bosne i Hercegovine, poštivanja ljudskih prava i zakonitosti na njenoj teritoriji, efikasnijeg suzbijanja kriminaliteta i jačanja načela vladavine prava, Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu je 06.08. 2002. godine donio Odluku o proglašenju Zakona o Tužilaštvu BiH kojom je utemeljeno Tužilaštvo BiH. Parlamentarna skupština BiH usvojila je Zakon i isti je objavljen u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“ broj 24/02.

Zakon o Tužilaštvu, od donošenja pa do danas, pretrpio je više izmjena i dopuna¹, a sve u cilju stvaranja zakonskog temelja za postojanje i funkcioniranje Tužilaštva BiH u današnjem obliku.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, kao poseban organ, djeluje samostalno u okviru svojih ovlasti utvrđenih Zakonom o Tužilaštvu BiH, Zakonom o krivičnom postupku BiH², kao i drugim zakonima u BiH.

U ostvarivanju prava i dužnosti, Tužilaštvo BiH preduzima procesne aktivnosti u skladu sa osnovnim načelima na kojima je izgrađeno pozitivno procesno kazneno zakonodavstvo u Bosni i Hercegovini, koja je kao dio Vijeća Evrope uključena u složeni sistem međunarodnih konvencija i regionalnih međunarodnih organizacija utemeljenih u cilju efikasne borbe protiv svih oblika savremenog kriminaliteta uz istovremeno poštivanje i zaštitu osnovnih prava i sloboda čovjeka.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, kao samostalan organ, svoj rad temelji na načelu nezavisnosti u odnosu na sve učesnike u krivičnom postupku, kao i u odnosu na državne i druge organe javne vlasti i međunarodne organizacije, načelu jedinstvenosti djelovanja, koje se ogleda u tome što svaka radnja, preduzeta od strane članova Tužilaštva BiH, pri vršenju prava i dužnosti utvrđenih zakonom, predstavlja radnju Tužilaštva, te načelu hijerarhije, koje podrazumijeva odgovornost za rad svih članova Tužilaštva BiH Glavnom tužiocu Tužilaštva BiH.

Tužilaštvo BiH koje je počelo sa radom 27.01.2003.g., u 2005.g., kao trećoj godini postojanja, kontinuirano nastavlja sa razvojem, i to usavršavanjem organizacijske strukture i kadrovske popunjenošti kojom se poboljšava i unapređuje efikasnost u ostvarivanju osnovne funkcije Tužilaštva BiH.

Nadležnost Tužilaštva BiH je otkrivanje i gonjenje učinilaca krivičnih djela propisanih Krivičnim zakonom³ i drugim zakonima Bosne i Hercegovine, te krivičnih djela propisanih zakonima Federacije BiH, Republike Srpske i Brčko Distrikta, kada su zato ispunjeni uslovi propisani Zakonom o Sudu Bosne⁴ i Hercegovine; takođe je nadležno za primanje zahtjeva za međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim stvarima, uključujući i zahtjeve za izručenje ili predaju traženih

¹ Zakon o Tužilaštvu BiH („Sl.glasnik BiH“ br: 3/03,37/03,42/03,9/04,61/04,35/05)

² Zakon o krivičnom postupku BiH („Sl.glasnik BiH“ br: 36/03,26/04,63/04,48/05,13/05)

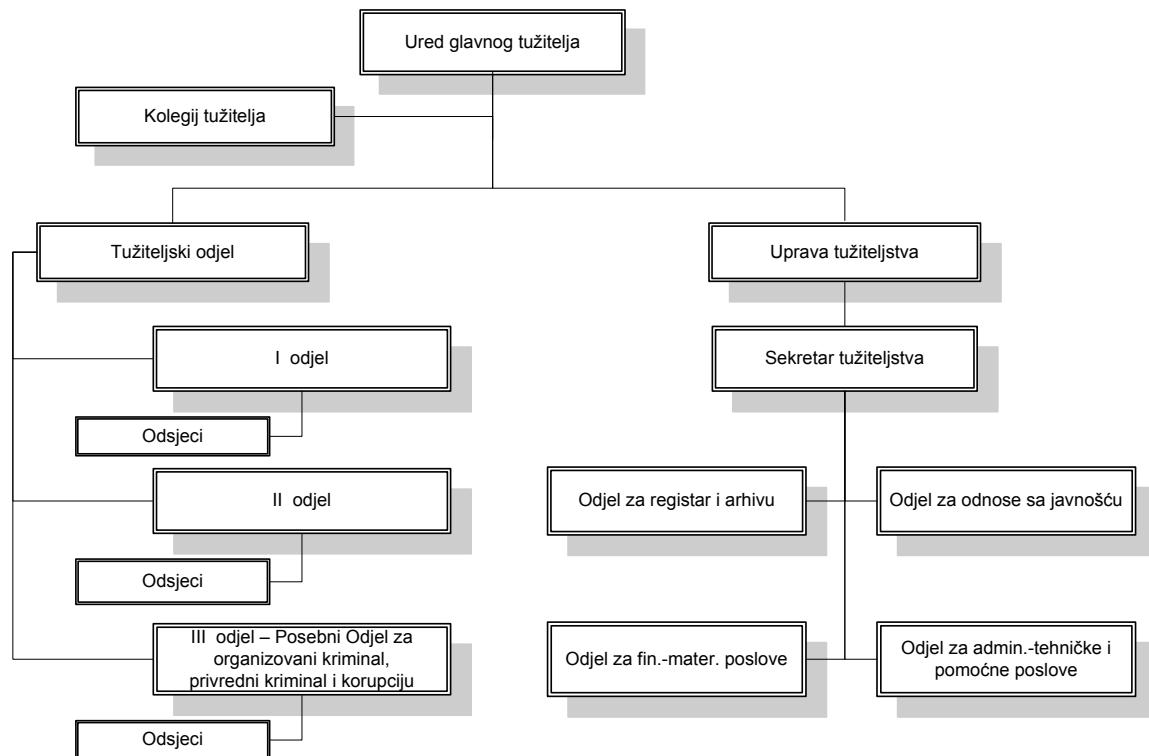
³ Krivični zakon BiH („Sl.glasnik BiH“ br: 37/03;54/04,61/04,30/05)

⁴ Zakon o Sudu BiH („Sl.glasnik BiH“ br: 29/00,16/02,34/02,3/03,42/03,4/04,9/04,35/04,61/04)

osoba od strane sudova ili organa na području BiH i drugih država, odnosno međunarodnih sudova.

2. ORGANIZACIJA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE U 2005.g.

Organizacija Tužilaštva BiH temelji se na Zakonu o Tužilaštvu BiH, a pobliže je definisana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva BiH⁵.

Poslove Tužilaštva BiH obavljuju Glavni tužilac, koji predstavlja Tužilaštvo BiH i rukovodi njegovim radom, tri zamjenika Glavnog tužioca, od kojih su dva domaća i jedan međunarodni tužilac, zatim trinaest tužilaca državljana Bosne i Hercegovine i određen broj međunarodnih tužilaca, te uprava tužilaštva koja obezbeđuje administrativno-tehnički rad Tužilaštva BiH.

U organizacijskom smislu, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine svoju funkciju ostvaruje kroz tužilačke odjele kojima rukovode zamjenici Glavnog tužioca Tužilaštva Bosne i Hercegovine, i to Odjel za opći kriminal, međunarodnu pravnu suradnju i terorizam, Posebni odjel za ratne zločine i Posebni odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju.

Specifičnost u organizacijskom smislu Tužilaštva Bosne i Hercegovine u odnosu na ostala tužilaštva u Bosni i Hercegovini su ustrojstvo Posebnog odjela za ratni zločin i Posebnog odjela za organizirani kriminal, privredni kriminal i

⁵ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva BiH (odobren od VSTV 05.11.2003.g.)

korupciju u čijoj se organizaciji i načinu rada prepoznaju pozitivna iskustva međunarodne zajednice.

U 2005. godini konačno je definisan ustroj Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva BiH. Pravni osnov za ustanovljenje Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva BiH stvoren je usvajanjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH u decembru 2004. godine, a 09.03.2005.god. utemeljenjem Vijeća za ratne zločine Suda BiH. Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH zvanično je počeo sa radom uz podršku Ureda registrara.

2. 1. URED REGISTRARA

Sporazumom zaključenim u decembru 2004.g. između Predsjedništva Bosne i Hercegovine i Visokog predstavnika međunarodne zajednice za BiH uspostavljen je, a 01.01.2005. godine počeo sa radom, neovisni Ured registrara, čija je nadležnost upravljanje i pružanje usluga podrške Odjelima Suda BiH za ratne zločine i organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Krivičnog i apelacionog odjeljenja Suda BiH, kao i za pružanje usluga podrške Posebnim odjelima Tužilaštva Bosne i Hercegovine, za ratne zločine i organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, a sukladno Zakonu o Sudu Bosne i Hercegovine i Zakonu o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine.

Ovlaсти Ureda registrara, prema navedenom Sporazumu su uspostavljene tako da, nakon perioda od pet (5) godina prisustva međunarodnih sudija u Sudu BiH i međunarodnih tužilaca u Tužilaštvu BiH, one pređu na domaće nadležne organe.

Ured registrara upravlja procesom odabira i angažiranja, kako međunarodnih sudija Suda Bosne i Hercegovine, tako i međunarodnih tužilaca, koji se imenuju u posebna odjeljenja Tužilaštva BiH, te upošljavanja i finansiranja dodatnog domaćeg osoblja za podršku njihovog rada (pravno i administrativno osoblje).

Troškovi Ureda registrara pokrivaju se iz donacija, dobrovoljnih priloga donatora, te izdvajanjem sredstava iz budžeta institucija BiH.

2. 2. MEĐUNARODNI TUŽIOCI U TUŽILAŠTVU BiH

Zakonom o Tužilaštvu BiH regulisano je da se, u prijelaznom periodu koji ne može biti duži od pet (5) godina, u Tužilaštvu BiH imenuju međunarodni tužioци u Poseban odjel za ratni zločin i Poseban odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju, te da jedan od međunarodnih tužilaca obavlja funkciju Zamjenika Glavnog tužioca i šefa Posebnog odjela za organizirani, privredni kriminal i korupciju.

Tužioce, koji nisu državljeni Bosne i Hercegovine, niti bilo koje od susjednih država, imenuje Visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu.

Međunarodni tužioци su finansirani od strane međunarodne zajednice, odnosno Vlada zemalja čiji su državljeni.

Tokom 2005.g., sa različitim vremenskim angažmanima, 15 međunarodnih tužilaca obavljalo je tužilačku funkciju u posebnim odjelima Tužilaštva BiH.

3. RAD TUŽILAŠTVA BiH U 2005. GODINI, PO PREDMETIMA

3. 1. RAD PO -KT- PREDMETIMA

U postupcima ostvarivanja svojih prava i dužnosti, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine u 2005. godini, u radu je imalo 903 predmeta protiv 2.713 poznatih učinilaca krivičnih djela, od kojih je 659 predmeta protiv 2.125 lica, ili 73%, zaprimljeno tokom 2005. godine, te se može uočiti povećanje priliva predmeta od 64% u odnosu na 2004. godinu. Preostala 244 predmeta (588 lica), kao nezavršena, preneseni su iz prethodne godine, a u iste su uvršteni i predmeti u kojima je Tužilaštvo BiH podiglo optužnice u 2003. godini i 2004. godini, ali postupci pred Sudom BiH još nisu okončani.

Od ukupnog broja predmeta u radu, na krivična djela privrednog kriminala se odnosi 34% ili 310 predmeta, krivična djela ratnog zločina 19% ili 176 predmeta, te krivična djela općeg kriminala 46% ili 417 predmeta.

Posmatrajući predmete zaprimljene u 2005. godini, struktura istih prati procentualni omjer ukupnih predmeta u radu, te predmeti općeg kriminala čine 45%, privrednog kriminala 28%, i djela ratnog zločina 26%.

U 2005. godini Tužilaštvo BiH vodilo je istrage u 397 predmeta protiv 793 lica, od kojih je u 325 predmeta protiv 625 lica, ili 82% istraga, pokrenuto u izvještajnoj godini.

U 48 predmeta protiv 77 lica ili 12% od ukupnog broja vođenih istraga, nakon sprovedenih radnji dokazivanja, Tužilaštvo je ocijenilo da postoje uslovi za obustavu istrage predviđeni Zakonom o krivičnom postupku BiH. Radi se uglavnom o predmetima u kojima se, nakon otvaranja istrage i provjeravanja sumnje izražene kroz podnesene izvještaje, nije uspjelo dokumentirati i prikupiti dovoljno dokaza za postojanje osnovane sumnje da su prijavljeni počinili krivično djelo.

Naredbama tužilaca o nesuprovođenju istraga odlučeno je u 78 predmeta u odnosu na 82 lica, uglavnom iz razloga što iz dostavljenih predmetnih dokumenata nije proizilazio osnov sumnje da su određena prijavljena lica počinitelji krivičnih djela na koja su se prijave odnosile ili se pak radilo o počinjenju prekršaja, a ne krivičnog djela.

Nakon provedenih istraga, Tužilaštvo je u 2005. godini podiglo u 212 predmeta optužnice protiv 314 lica, i to za djela privrednog kriminala u 31% ili 66 predmeta protiv 122 lica, djela općeg kriminala u 65 % ili 138 predmeta protiv 174 lica i djela ratnog zločina u 8 predmeta protiv 18 lica.

Kada su u pitanju krivična djela sa propisanom kaznom zatvora do pet (5) godina, Tužilaštvo je u 60 (22%) predmeta, u odnosu na 65 optuženih lica, predložilo u optužnicama izdavanje kaznenog naloga.

Nakon pregovaranja o krivnji, tužioc Tužilaštva BiH zaključili su 59 Sporazuma o priznanju krivnje sa 97 lica. Sud BiH prihvatio je 57 ili 97% ovih Sporazuma za 92 optužena lica.

Kako je institut Sporazum o priznanju krivnje uveden Zakonom o krivičnom postupku BiH u 2003. godini, u odnosu na primjenu istog, u dosadašnjoj pravnoj praksi pravosudnog sistema BiH postoje različita stajališta. Dosadašnja iskustva Tužilaštva BiH u primjeni ovoga instituta mogu se ocijeniti kao pozitivna. Naime, u određenom broju slučajeva pregovaranje o priznanju krivnje korišteno je sa optuženim osobama koje su bile spremne svjedočiti u drugim predmetima ili protiv suizvrsilaca krivičnih djela, što je tužiocima omogućavalo da dođu do novih informacija i dokaza. Takođe, primjena ovog instituta doprinijela je efikasnosti i ekonomičnosti postupka, te prava na suđenje u razumnom roku.

Analizirajući 57 zaključenih, te prihvaćenih Sporazuma o priznanju krivnje za 92 optužena lica, na krivična djela krivotvorena novca odnosi se 39%; na krivična djela trgovine ljudima i krijumčarenju lica 12%, na djela krijumčarenja roba 14%, na djela organiziranog kriminala 14%, dok se ostalih 21% Sporazuma odnosi na druga krivična djela iz nadležnosti Tužilaštva BiH.

U pogledu sankcija po Sporazumima, izrečena je 31 zatvorska kazna u rasponu od 4 mjeseca do 8 godina, zatim 5 novčanih kazni kao glavnih, te 8 kao sporednih, u ukupnom iznosu od 98.300,00 KM. U odnosu na 55 lica izrečene su uslovne kazne, dok je jedna osoba oslobođena.

Od ukupno 212 podignutih optužnica u 2005. godini, Sud Bosne i Hercegovine potvrdio je 199 optužnica (94%) protiv 295 lica, 4 optužnice protiv 8 lica je odbio, o preostalih 9 optužnica protiv 11 lica, do kraja izvještajnog perioda, Sud BiH nije donio odluku.

Tokom 2005.g. tužioc Tužilaštva BiH nisu odustali niti u jednom predmetu od gonjenja nakon potvrđivanja optužnice.

U skladu odredbi Zakona o krivičnom postupku, nakon pokrenutih istraga u 61 predmetu, Tužilaštvo BiH, prema Sudu BiH, uputilo je prijedloge za određivanje pritvora protiv 102 lica, uz potpuno uvažavanje člana 5. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, te je mjera pritvora ograničavana na najkraće moguće vrijeme.

Po optužnicama Tužilaštva BiH, Sud BiH u 2005. godini, presudio je u 176 predmeta protiv 260 lica, te izrekao 95% osuđujućih presuda. Osuđeno je 250 lica iz 168 predmeta, a oslobođeno 10 lica u 8 predmeta. Prema 133 lica izrečene su uslovne kazne.

Navedenim presudama izrečeno je 77 kazni zatvora, u ukupnom trajanju od 142 godine i 4 mjeseca, od kojih je najveća 10 godina, a najniža 3 mjeseca zatvora, zatim 40 novčanih kazni u ukupnom iznosu od 344.500,00 KM, s tim da je najveća izrečena kazna 80.000,00 KM, a najniža 500,00 KM.

Pored glavnih kazni, presudama Suda BiH izrečen je i određen broj novčanih kazni kao sporednih, u ukupnom iznosu od 1.663.800,00 KM. Najveća novčana kazna, kao sporedna, iznosi 800.000,00 KM.

Presudama Suda BiH oduzet je određen broj predmeta proisteklih iz izvršenja krivičnih djela. Po prijedlogu Tužilaštva BiH, a temeljem presuda Suda BiH, za krivična djela prometa opojnim drogama tokom 2005. godine oduzeto je

oko 67 kg heroina, oko 4 kg kokaina, 105,7 kg marihuane, 30.816 kg ili 140 buradi hemijske supstance „acetit anhidrida“ koja služi za proizvodnju sintetičkih droga, čija je vrijednost oko 60.000,00 eura. Zatim, za krivična djela neovlaštenog korištenja prava proizvođača zvuka, oduzeto je 208.956 nosača zvuka i filma (CD-ovi) koji će, po nalogu Suda BiH biti uništeni. Pored navedenog, oduzeti su takođe predmeti krijumčarenja (putnički automobili, prikolice za kamione, tekstilna roba vrijednosti oko 40.000 KM, krupna stoka, cigarete itd) koji su, kroz sudske presude, postali vlasništvo države Bosne i Hercegovine.

Tužioci Tužilaštva Bosne i Hercegovine, na presude Suda BiH, izjavili su 27 žalbi, od kojih je 16 odbijeno, 2 žalbe uvažene, o 9 (devet) žalbi Sud BiH nije odlučivao do kraja izvještajnog perioda.

Na kraju 2005. godine, od ukupnog broja predmeta u radu, 585 ili 64% predmeta u odnosu na 2.098 lica ostalo je neriješeno. U broj neriješenih predmeta uvršteni su i predmeti u kojima su podnesene i potvrđene optužnice od strane Suda BiH, međutim, postupci pred Sudom, po navedenim optužnicama, nisu još okončani. U pogledu vrste neriješenih predmeta, 35% se odnosi na predmete privrednog kriminala, 29% na predmete ratnog zločina i 37% na predmete općeg kriminala.

3. 2. STRUKTURA I VRSTA KRIVIČNIH DJELA U KT PREDMETIMA

Prema naprijed izloženim podacima Tužilaštva BiH, analizirajući KT predmete (predmeti u kojima su počinitelji kaznenih djela poznati), prema strukturi i vrsti kaznenih djela, najveći broj predmeta odnosio se na krivična djela iz: Glave XVIII Krivičnog zakona BiH, u kojoj su sadržana krivična djela protiv privrede, jedinstva tržišta i krivična djela iz oblasti carina, kao klasična krivična djela, te pranje novca i neplaćanje poreza kao nova krivična djela zakonodavstva BiH.

Djelom krivotvorenja novca direktno se ugrožava monetarni sistem i jedinstvo tržišta BiH, te na taj način sigurnost i povjerenje u novčani promet. Na ovo krivično djelo, iz člana 205. KZ BiH, odnosi se 263 predmeta protiv 372 lica, odnosno 29% od ukupnog broja predmeta u radu.

Pranje novca označava svaku aktivnost usmjerenu na prikrivanje nepošteno ili nezakonito stečenih prihoda kroz dopuštene poslove. Najkarakterističnije djelatnosti kojima se pribavlja „prljav novac i imovina“ su trgovina drogom, ljudima, oružjem i dr., ali, takođe, i kroz zloupotrebe u privrednim i finansijskim tokovima, koje su posebno izražene poreznim i carinskim utajama.

Na djela pranja novca iz člana 209. KZBiH, odnosila su se 34 predmeta u radu u 2005. godini, protiv 141 lica.

Na krivična djela porezne utaje iz člana 210. KZBiH, tokom izvještajnog perioda, odnosilo se 8 predmeta protiv 9 lica.

Krivična djela krijumčarenja i organiziranja grupe ljudi ili udruženja za krijumčarenje ili rasturanje neocarinjene robe i carinske prijevare iz člana 214., člana 215. i člana 216. KZBiH, bila su zastupljena u 112 predmeta protiv 199 lica.

Usklađivanjem domaćeg krivičnog zakonodavstva sa međunarodnim konvencijama iz oblasti zaštite autorskih prava, povrede autorskih prava i drugih srodnih prava regulisane su u Glavi XXI Krivičnog zakona BiH. Krivična djela

nedozvoljenog korištenja autorskih prava iz člana 243. KZBiH i krivičnog djela nedozvoljenog korištenja prava proizvođača zvuka iz člana 244. KZBiH, sadržana su u 117 predmeta protiv 119 lica, što predstavlja 13% ukupnog broja predmeta u radu.

Djela dogovora, pripremanja, udruživanja i djela organiziranog kriminala iz člana 247., člana 248. i člana 250. Glave XXII sadržana su u 16 predmeta u odnosu na 91 lice.

Djela, iz Glave XVII, protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom iz člana 185. (zasnivanje ropskog odnosa i prijevoz osoba u ropskom odnosu), člana 186. (trgovina ljudima), člana 187. (međunarodno vrbovanje radi prostitucije) i člana 189. (krijumčarenje osoba), zastupljena su u 70 predmeta u odnosu na 166 lica.

Prema analizama izvršenim u Tužilaštvu BiH, u ovim krivičnim djelima, kao izvršioci istih, najzastupljeniji su državljeni Bosne i Hercegovine, koji su često pripadnici međunarodnih organiziranih grupa. Žrtve ovih krivičnih djela su mlađe punoljetne ženske osobe starosti od 16-20 godina, kako državljanke Bosne i Hercegovine, tako i država regije (Srbija; Rumunija; Moldavija; Ukrajina) Kada su u pitanju krivična djela krijumčarenja ljudima, u 2005. godini, može se zaključiti da su u istim učestvovali domaći državljeni, državljeni Republike Turske i Republike Albanije, a koji su nelegalno prevozili preko granice Bosne i Hercegovine osobe kurdske nacionalnosti, Albance sa Kosova i Republike Albanije.

Pored navedenih djela, u ovoj glavi KZBiH sadržana su i krivična djela neovlaštenog prometa opojnim drogama iz člana 195. KZBiH, te je po ovom djelu tokom 2005. godine u Tužilaštvu BiH bilo 16 predmeta u odnosu na 36 lica.

Ukupno 8 predmeta, u odnosu na 15 lica, odnosi se na neovlašteni promet oružjem i vojnom opremom iz člana 193. KZBiH.

Na krivično djelo terorizma, iz člana 201. KZBiH, odnose se 2 predmeta sa 8 osumnjičenih lica.

3. 3. OSTALI PREDMETI U RADU

Pored KT predmeta, tokom 2005. godine, Tužilaštvo BiH u radu je imalo 2.741 predmeta slijedećih vrsta:

KTA – predmeti (u kojima nije izvjesno postojanje krivičnog djela)

Ove vrste predmeta u radu je bilo 1.215, od kojih je u 2005. godini zaprimljeno 807 predmeta, dok je 408 predmeta preneseno iz ranijih godina. Do kraja godine završeno je 409 ovih predmeta, a 806 predmeta je ostalo u radu.

KTZ - predmeti (Pružanje međunarodne pravne pomoći)

Ukupan broj ove vrste predmeta iznosio je 120, a isti se odnose na postupke izručenja, pružanja međunarodne pravne pomoći i izvršenja presuda inostranih sudova. Tokom 2005. godine riješeno je 54 predmeta ili 45%, dok je u radu 66 predmeta.

KTM – predmeti (maloljetni izvršioci krivičnih djela)

Tužilaštvo BiH, u izvještajnom periodu, radilo je u 19 predmeta protiv 23 maloljetna izvršioca krivičnih djela propisanih KZ-om BiH. Tokom godine riješeno je 6 predmeta, dok je 13 predmeta u radu.

KTN – predmeti (nepoznati izvršioci krivičnih djela)

U 2005. godini, Tužilaštvo BiH radilo je po 414 predmeta u kojima su izvršioci krivičnih djela nepoznati. Od naprijed navedenog broja, tužioci su u 179 predmeta zaključili da su poduzete sve radnje u cilju otkrivanja izvršilaca krivičnih djela, dok je 214 predmeta još uvjek u radu, u cilju otkrivanja nepoznatih izvršilaca. Naprijed navedeni predmeti uglavnom se odnose na krivična djela krivotvorena novca iz člana 205. KZ BiH, gdje su neidentificirana lica po prodavniciama i drugim objektima na prostoru cijele BiH stavlja u opticaj krivotvorene novčanice, za koje se tek nakon proteka određenog vremena utvrdilo da su krivotvorene, što je doprinijelo težem otkrivanju izvršilaca i nakon dostavljanja ovih izvještaja u Tužilaštvo. Jedan manji broj predmeta odnosi se na kazneno djelo krijumčarenja iz člana 214. KZ BiH, gdje je krijumčarena roba pronalažena u području graničnog pojasa, te pored svih poduzetih radnji od strane Državne granične službe, izvršioci ovog krivičnog djela nisu se mogli identificirati.

4. RAD TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE, PO ODJELIMA

4. 1. POSEBNI ODJEL ZA RATNI ZLOČIN

Procesuiranja osoba osumnjičenih za ratne zločine je nesumnjivo jedno od najvažnijih pitanja u procesu uspostave pomirenja, vladavine prava i pravne države u novoj povijesti BiH. Centralno mjesto u tom procesu upravo zauzima Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH, koji se bavi procesuiranjem počinilaca krivičnih djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom iz Glave XVII Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine.

Rad Posebnog odjela za ratne zločine temelji se na principima timskog rada uz svestranu saradnju domaćeg i međunarodnog osoblja, kao i direktnu saradnju sa kantonalnim i okružnim tužilaštвima u Bosni i Hercegovini, što je od posebnog značaja za proces krivičnog gonjenja osoba osumnjičenih za ratne zločine.

4.1.2. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH, iz razloga specifičnosti krivičnih djela ratnog zločina, svoj rad u organizacijskom smislu ostvaruje kroz funkcioniranje 6 (šest) timova, ustanovljenih prema geografsko-regionalnoj strukturi BiH: Tim 1-Sjevero-zapadna Bosna; Tim 2-Srednja Bosna; Tim 3-Istočna Bosna – Drina i Posavina; Tim 4-Sarajevo i Foča, uključujući i Istočnu Hercegovinu; Tim 5-Zapadna Hercegovina; Tim 6-Srebrenica;

Struktura regionalnih tužilačkih timova Posebnog odjela za ratne zločine

Timovi u svom sastavu imaju po jednog ili dva domaća tužioca, koji je ujedno i šef tima, te međunarodnog tužioca sa ovlastima sukladno pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine. Međunarodni tužioci su birani na osnovu svog iskustva na polju međunarodnog prava i iskustva pred sudovima za ratne zločine u Hagu, Istočnom Timoru i Kosovu.

Uz tužioce, u timovima su domaći i međunarodni pravni saradnici koji pružaju pravne usluge u smislu analiza zakonskih propisa, pravljenja bilješki

sažetka predmeta, održavanja pravne baze podataka i pružanja drugih pravnih usluga po zahtjevu tužilaca.

Pored pravnih saradnika u timovima su koordinatori predmeta, čija je zadaća pripremanje i obrada dokumentacije u predmetima, pripremanje dokumentacionih akata za elektronsku prezentaciju istih pred Sudom Bosne i Hercegovine, te zaštita, kompjutersko pohranjivanje i čuvanje predmetne dokumentacije.

Nadalje, sastavni dio svakog tima su istražitelji, koji učestvuju u pripremi istražnog plana rada tima, staraju se o sakupljanju relevantnih informacija potrebnih u istragama, učestvuju u terenskim aktivnostima, registriraju informacije i dokaze i na drugi način pomažu tužiocima prilikom provođenja istraga.

Pored navedenih osoba u timu se nalaze prevodioci, daktilografi i pravnici-pripravnici koji u timovima prolaze obaveznu praktičnu obuku.

Radu Posebnog odjela za ratne zločine podršku pružaju Odsjeci za informacione sisteme, za dokaze, za analizu itd.

Članovi timova, te osoblje koje radi u odsjecima Posebnog odjela za ratne zločine, su uposlenici Ureda registrara, te su finansirani od strane istog.

4.1.2. KRIVIČNA DJELA I STRATEGIJA RADA

Posebni odjel za ratne zločine nadležan je za procesuiranje krivičnih djela iz Glave XVII Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine, koja nosi naziv Krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, a koja su, stupanjem na snagu Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine od 01.03.2003. godine i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH, od 06.01.2005.g. prešla u nadležnost Suda BiH.

To su krivična djela: Genocid (član 171. KZ BiH), Zločini protiv čovječnosti (član 172. KZ BiH) Ratni zločin protiv civilnog stanovništva (član 173. KZ BiH), Ratni zločin protiv ranjenika i bolesnika (član 184. KZ BiH), Ratni zločin protiv ratnih zarobljenika (član 185. KZ BiH), Uništavanje kulturnih istorijskih i religijskih spomenika (član 183. KZ BIH), i dr.

Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH spise o osumnjičenim za ratne zločine zaprima iz 5 (pet) izvora:

- a) Predmeti koje ured Glavne tužiteljice Tribunala u Hagu namjerava prebaciti na Sud BiH, po odredbama Pravila 11 bis, Pravilnika o postupku i dokazima

Sukladno Pravilu 11 bis, Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ, Odlukom Vijeća MKSJ za prosljeđivanje, predmeti u kojima je optužnica potvrđena od strane MKSJ ustupaju se organima vlasti Bosne i Hercegovine.

U ovakvim predmetima, Tužilaštvo BiH, u skladu odredbi Zakona o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od strane MKSJ u postupcima pred sudovima u BiH⁶, dužno je

---

⁶ Zakon o ustupanju predmeta od strane MKSJ Tužilaštvu BiH i korištenju dokaza pribavljenih od MKSJ u postupcima pred sudovima u BiH („Sl.glasnik BiH“ br.: 61/04)

optužnice MKSJ-a prilagoditi Zakonu o krivičnom postupku BiH, prije njihovog podnošenja Sudu BiH na prihvaćanje.

Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH primio je dva takva predmeta i to „Tužilac protiv Radovana Stankovića“ u kojem je Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH prilagodio optužnicu MKSJ Zakonu o krivičnom postupku BiH i dodao dvije nove tačke optužnice. Odlukom Sudije za prethodno saslušanje Suda BiH, od 07.12. 2005. godine, optužnica protiv Radovana Stankovića je prihvaćena, a u pogledu novih tačaka potvrđena.

U predmetu „Tužilac protiv Gojka Jankovića“, rok za prilagođavanje optužnice MKSJ Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine je do kraja januara 2006. godine.

U narednom periodu, prema najavama MKSJ, očekuje se ustupanje još 6 predmeta ove vrste, a protiv optuženih za ratne zločine počinjene u različitim dijelovima Bosne i Hercegovine. Za neke od ovih predmeta već postoji odluka Vijeća MKSJ za prosljeđivanje i čeka se odluka Žalbenog vijeća, dok se u ostalim predmetima čeka zakazivanje rasprave o odluci o prosljeđivanju, a po prijedlogu Tužilaštva MKSJ ili je Tužilaštvo MKSJ najavilo podnošenje prijedloga za prosljeđivanje predmeta.

Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH očekuje da će, tokom naredne godine, od strane MKSJ primiti oko 10 predmeta. Svi ovi predmeti sadrže obiman dokazni materijal koji je neophodno pregledati, te izdvojiti dokaze koji se mogu upotrijebiti pred Sudom BiH, prema Zakonu o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, a što iziskuje potpunu angažiranost svih članova timova Posebnog odjela za ratni zločin.

b) Predmeti u kojima Tužilaštvo MKSJ nije završilo svoje istrage;

Tužilaštvo MKSJ je odlučilo da zbog nedostatka raspoloživih kapaciteta određeni broj predmeta u kojima nije okončalo istragu ili je okončalo istragu, ali nije podiglo optužnicu, ustupi Tužilaštvu Bosne i Hercegovine radi daljeg procesuiranja.

Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH još uvijek nije zaprimio takve predmete, a u toku su razgovori sa Tužilaštvom MKSJ o preuzimanju tih predmeta, te se očekuje dostava istih u narednom periodu.

c) Predmeti dostavljeni Tužilaštvu MKSJ od strane kantonalnih/okružnih tužiteljstava i istražnih agencija iz Bosne i Hercegovine po „Pravilima puta“

Predmeti ratnih zločina u kojima su istrage vođene od strane kantonalnih tužilaštava Federacije BiH, odnosno okružnih tužilaštava Republike Srpske, te istražnih agencija iz Bosne i Hercegovine, a u kojima optužnica nije stupila na pravnu snagu, Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, te Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Tužilaštvu BiH, preneseni su u nadležnost Tužilaštva BiH.

Tokom 2005. godine, Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH izvršio je pregled i ocjenu navedenih predmeta, u skladu Pravilnika o pregledu predmeta ratnih zločina i Orjentacionim kriterijima za osjetljive predmete „Pravila puta“.

Posebni odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH izvršio je pregled 746 predmeta sa standardnom oznakom „A“. Od tog broja, 206 predmeta je ocijenjeno kao „vrlo osjetljivi“, od kojih je 194 u fazi istrage, a protiv 12 lica je podignuta optužnica i ti predmeti su zadržani u Posebnom odjelu za ratne zločine Tužilaštva BiH, radi daljeg procesuiranja.

Nakon ocjene u „vrlo osjetljivim“ predmetima, sukladno članu 449. stav 2. Zakona o krivičnom postupku BiH, podneseni su Sudu BiH prijedlozi za preuzimanje tih predmeta. U većini slučajeva Sud BiH je donio odluku o preuzimanju predmeta na dalje procesiranje pred Sudom BiH.

- d) Nove istrage započete poslije 1. marta 2003. godine (kada je stupio na snagu Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine)

Kada su u pitanju ovi predmeti, riječ je o predmetima ratnih zločina u kojima su istrage započete nakon što je stupio na snagu Zakon o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, a koji su, prema novim propisima, u nadležnosti Tužilaštva BiH i Suda BiH. U ovim predmetima, kao nadležno, postupa Tužilaštvo BiH, bez obzira da li se radi o „osjetljivim“ ili „vrlo osjetljivim“ predmetima i isti ne podliježu ocjeni.

- e) Predmeti koji su poslani u MKSJ na ocjenu po „Rimskim pravilima“, ali nisu pregledani od strane Jedinice pravila puta u MKSJ

Pošto jedinica pravila puta u MKSJ nije uspjela pregledati sve predmete koji su joj dostavljeni od strane kantonalnih i okružnih tužiteljstava, kao i agencija sa područja BiH, predmeti su dostavljeni ovom Tužilaštvu na ocjenu. Takvih predmeta je oko 300, te iz razloga kompleksnosti i obimnosti posla s kojim se susreće Tužilaštvo BiH, svi ovi predmeti nisu pregledani. Pretpostavlja se da će i u ovim predmetima određen broj biti ocijenjen kao „vrlo osjetljiv“ i biti zadržan u radu u Posebnom odjelu za ratne zločine Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

4.1.3. ZAPRIMLJENI I OKONČANI PREDMETI

Posebni odjel za ratne zločine izvršio je pregled 746 predmeta sa standardnom oznakom „A“. Od tog broja 206 predmeta je ocijenjeno kao „vrlo osjetljivi“, od kojih je 194 u fazi istrage, te su isti zadržani u Posebnom odjelu za ratne zločine Tužilaštva BiH radi daljeg procesuiranja.

Pored toga, Posebni odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH imao je 47 prenesenih predmeta iz 2004. godine, a tokom 2005. godine zadužena su 926 predmeta (KTA-RZ), što ukupno iznosi 973 zaduženih predmeta (KTA-RZ).

Tokom 2005. godine završeno je 27 predmeta koji su preneseni iz 2004. godine, a završeno je i 484 predmeta koji su zaduženi u 2005. godini, što znači da je ukupno završeno 511 predmeta.

Od prenesenih predmeta iz 2004. godine trenutno je u radu 20 predmeta, a od zaduženih predmeta u 2005. godini njih 442 je trenutno u radu, što znači da Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva BiH ima 462 predmeta u radu.

Od ukupnog broja gore navedenih predmeta, tokom 2005. godine zaduženo je ukupno 105 tzv. „novih predmeta“, koji se odnose na 1.130 prijavljenih lica. Riječ je o predmetima u kojima su istrage otvorene nakon 01.03.2003. godine i stupanja na snagu Zakona o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine. Potrebno je napomenuti da ovi predmeti još uvijek pristižu od strane raznih agencija koje se bave istraživanjem krivičnih djela ratnih zločina.

Timovi Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva Bosne i Hercegovine vode istrage u predmetima, a do kraja 2005. godine Tužilaštvo Bosne i Hercegovine podiglo je ukupno 7 optužnica protiv 17 optuženih osoba, koje su potvrđene od strane Suda BiH. Jedna od 7 podignutih optužnica se odnosi na optužnicu MKSJ protiv Radovana Stankovića, koja je prilagođena ZKP-u BiH.

4.2. POSEBNI ODJEL ZA ORGANIZIRANI KRIMINAL, PRIVREDNI KRIMINAL I KORUPCIJU (POOK)

Ispunjavajući obaveze preuzete međunarodnim ugovorima i usklađujući zakonska rješenja sa zakonodavstvima evropskih zemalja, koja se odnose na područje suzbijanja korupcije, privrednog i organiziranog kriminala, Bosna i Hercegovina je, uspostavljanjem Posebnog odjela za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužilaštva Bosne i Hercegovine u 2003. godini, Zakonom o Tužilaštvu BiH, uspjela integrativno, za cijelo područje BiH, institucionalizirati suprotstavljanje ovim oblicima, u zemlji i svijetu sve više narastajućeg oblika kriminaliteta.

4.2.1. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

Organizacijska struktura Posebnog odjela Tužilaštva Bosne i Hercegovine za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju temelji se na principima rada pet timova u cilju pokrivanja tri glavna područja rada odjela: organizirani kriminal, privredni kriminal i korupcija. U sastavu svakog tima su domaći tužilac kao vođa tima, jedan međunarodni tužilac, te članovi tima koji pružaju podršku radu tužilaca, pravnik-stručni saradnik, istražitelj, administrativni asistent i pripravnik-pravnik.

U 2005. godini Ured registrara obezbijedio je dodatnu pomoć ovom odjelu Tužilaštva Bosne i Hercegovine, omogućujući sklapanje nekoliko ugovora o radu sa međunarodnim osobljem (istražitelji), kao i upošljavanje i finansiranje dodatnog domaćeg osoblja za podršku rada tužiocima (pravno, prevodilačko i administrativno osoblje).

Broj međunarodnih tužilaca u POOK-u varirao je u 2005. godini, te su, od osam na početku godine, u decembru, u ovom odjelu, tužilačku funkciju obavljala četiri međunarodna tužioca.

Što se tiče domaćih tužilaca, u martu 2005.g. tužilačku funkciju u odjelu je obavljalo dvoje domaćih tužilaca, da bi u decembru 2005.g. počela sa radom još

dva domaća tužioca, tako da je ovaj odjel, na kraju godine, imao četiri domaća tužioca.

Pored tužilaca, tokom 2005. godine, u odjelu su bili angažirani i pravni saradnici, državljeni BiH, te međunarodni finansijski istražitelji.

4.2.2. PREDMETI PREMA STRUKTURI I VRSTI KRIVIČNIH DJELA

Nesumnjivo je da privredni kriminal sprečava ekonomski razvitak i prikupljanje prihoda Bosne i Hercegovine koji bi doprinijeli poboljšanju uslova života i standardu stanovnika Bosne i Hercegovine, na svim nivoima. U velikom broju tekućih predmeta u POOK-u, zastupljeni su razni oblici privrednog kriminala. Uglavnom se radi o djelima utaje poreza i krivičnim djelima u vezi carinskih prijevara i krijumčarenje roba. Takođe se bilježi određeni broj krivičnih djela pranja novca.

U vezi sprečavanja, te gonjenja izvršilaca ovih krivičnih djela, POOK sarađuje sa domaćim institucijama i organima gonjenja, naročito sa Agencijom za istrage i zaštitu Bosne i Hercegovine, kao i sa Upravom za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine. Cijeneći značaj ove vrste kriminala u Posebnom odjelu za organizirani kriminal, formiran je specijalizirani tim, koji svoj rad koncentrira na procesuiranju krivičnih djela iz oblasti poreza i carina.

Od ukupnog broja pokrenutih istraga u 2005. godini, od strane tužilaca ovoga odjela, većina se odnosi na predmete privrednog kriminala, posebno pranja, te krovotvorenje novca.

Prema analizama vršenim u ovom odjelu, može se zaključiti da je u porastu krijumčarenje roba počinjeno od strane organiziranih grupa, među kojima osim državljeni BiH, učestvuju i strani državljeni.

Djela organiziranog kriminala uglavnom su u vezi trgovine ljudima i protuzakonitog stavljanja u promet opojnih droga, te djela međunarodnog vrbovanja radi prostitucije.

Tokom 2005. godine, Posebni odjel za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju okončao je predmet koji se odnosio na zločinačku organizaciju koja se bavila međunarodnim prometom opojnih droga, otmicama i razbojništvo. Prvostepenom presudom, Sud BiH je članovima zločinačke organizacije izrekao kazne zatvora u trajanju oko 50 godina, te je oduzeta i imovina stečena izvršenjem krivičnih djela, a što uključuje i nekoliko skupocjenih luksuznih putničkih vozila.

Otkrivanje i gonjenje izvršilaca krivičnih djela iz Glave XIX Krivičnog zakona BiH, u kojoj su sadržana krivična djela zloupotabe položaja ili ovlaštenja, pronevjere u službi, krovotvorenje službenih isprava i korupcija, je jedna od glavnih aktivnosti POOK-a, te u ovoj vrsti kriminala, međunarodni tužioci su najaktivniji.

Raspoloživi pokazatelji u BiH procjenjuju da korupcija u BiH uzrokuje gubitke do 1,5 milijardi KM godišnje. Uspostavljanje Posebnog odjela Tužlaštva BiH za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju može se ocijeniti kao prvi korak u suočavanju, te rješavanju problema korupcije u BiH, a u 2005. godini, rad ovog Odjela počeo je davati rezultate procesuiranjem krivičnih djela iz njegove nadležnosti.

4.3. ODJEL ZA OPĆI KRIMINAL, MEĐUNARODNU SARADNJU I TERORIZAM

Unutrašnjom reorganizacijom Tužilaštva BiH, tačnije utemeljenjem Posebnog odjela za ratni zločin, početkom 2005. godine, ustanovljen je i Odjel za opći kriminal, međunarodnu saradnju i terorizam u sadašnjem obliku. Početkom marta 2005. godine, u Općem odjelu raspoređena su četiri tužioca i Zamjenik glavnog tužioca kao rukovodilac istog. Dakle, u sastavu ovog odjela tokom 2005. godine radilo je pet tužilaca, državljana Bosne i Hercegovine.

4.3.1 ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

U svojoj organizacijskoj strukturi i načinu ostvarivanja temeljne funkcije, a to je procesuiranje svih krivičnih djela iz nadležnosti Tužilaštva BiH koja ne spadaju u isključivu nadležnost Posebnih odjela Tužilaštva BiH, sistem organiziranja i funkcioniranja Odjela za opći kriminal zadržao je tradicionalnu formu, kao većina tužilaštava u BiH, a što znači da tužilac funkcioniра samostalno, bez tima.

4.3.2. PREDMETI PREMA STRUKTURI I VRSTI KRIVIČNIH DJELA

Rad Općeg odjela Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao i druga dva odjela, vezan je za postojeću nadležnost Tužilaštva Bosne i Hercegovine. Međutim, kako se nadležnost Odjela za opći kriminal i Posebnog odjela za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju ne mogu precizno razgraničiti iz razloga same prirode krivičnih djela, to Odjel za opći kriminal, pored predmeta općeg kriminala, u svom radu postupa i u predmetima privrednog kriminala, predmetima vezanim za korupciju, krijumčarenje osoba, te neovlaštenog prometa opojnim drogama i dr.

Po strukturi krivičnih djela u radu Općeg odjela preovladavala su krivična djela krivotvorenja novca i krivična djela nedozvoljenog korištenje autorskih prava.

Od ukupnog broja, 486 KT predmeta protiv 758 poznatih izvršilaca, koja su bila u radu u ovom odjelu tokom 2005. godine, 41% odnosilo se na krivična djela krivotvorenja novca, 24% na krivična djela nedozvoljenog korištenja autorskih prava i nedozvoljenog korištenje prava proizvođača zvučne snimke; zatim 14% na krivična djela krijumčarenja i carinske prijevare.

Na krivična djela krijumčarenja osoba, zasnivanje ropskog odnosa i prijevoza osoba u ropskom odnosu trgovine ljudima i međunarodnog vrbovanja radi prostitucije odnosilo se 6% predmeta.

Nadalje, Opći odjel, u toku izvještajnog perioda postupao je u 22 predmeta ili 5% krivičnog djela pranja novca i porezne utaje, u 4% predmeta neovlaštenog prometa opojnim drogama i neovlaštenog prometa oružjem i vojnom opremom.

Takođe, u 3% predmeta sadržana su krivična djela davanje dara ili drugih oblika koristi, primanje dara ili drugih oblika koristi, zloupotrebe položaja ili ovlasti; pronevjere u službi i nesavjesnog rada u službi.

Opći odjel je zaprimio u rad i jedan predmet zbog krivičnog djela terorizma iz člana 201. KZ BiH.

Ostalih 24 predmeta ili 5%, odnosila su se na različita krivična djela, i to nezakonito uskraćivanje identifikacijskih dokumenata, ometanje rada pravosuđa, udruživanje radi činjenja krivičnih djela, nedopuštene trgovine, ugrožavanje osoba pod međunarodnom pravnom zaštitom, te krivična djela propisana entitetskim krivičnim zakonima, a uglavnom se radilo o poreskim utajama i falsificiranju dokumenata, i neovlaštenom držanju oružja, a koji predmeti su preuzeti u nadležnost Suda i Tužilaštva Bosne i Hercegovine, po osnovu člana 2. stava 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Sudu Bosne i Hercegovine.

Od ukupnog broja KT predmeta u radu u ovom odjelu, 78% predmeta odnosi se na predmete zaprimljene u Tužilaštvo BiH u 2005. godini, a 22% predmeta u odnosu na 194 lica, preneseno je iz ranijih godina.

U navedeni ukupni broj 486 predmeta, uvršten je broj od 8 predmeta protiv 44 lica u kojima su optužnice podnesene u 2003.g. i 2004.g., ali postupci pred Sudom BiH još nisu okončani. Navedenih 8 predmeta uvršteni su u ukupan broj predmeta koji su bili u radu u Općem odjelu, iz razloga daljnog angažiranja tužilaca po pozivima Suda BiH i pristupanja na glavne pretrese, a u cilju sagledavanja kompletnijeg angažiranja tužilaca u radu po predmetima.

Tužoci Općeg odjela u 2005. godini, vodili su 232 istrage protiv 323 lica. U 2005. godini pokrenuto je 88% istraga, a ostali broj istraga vođen je po naredbama koje su tužioci donijeli tokom 2004. godine.

Tužioci Općeg odjela okončali su istrage protiv 209 (dvije stotine devet) lica ili 70% od ukupnog broja vođenih istraga.

U 11 predmeta, iako su tužioci proveli većinu radnji dokazivanja, osumnjičeni su bili nedostupni državnim organima i Tužilaštvu Bosne i Hercegovine, te je Sud BiH, po prijedlogu Tužilaštva BiH, donio naredbe o raspisivanju potjernica.

Od ukupnog broja vođenih istraga u Općem odjelu, tokom 2005. godine, obustavljeno je 14%, iz razloga što u toku istrage, iako je postojao osnov sumnje da je počinjeno krivično djelo, tužioci nisu mogli prikupiti dovoljno dokaza koje bi uz optužnicu prezentirali Sudu Bosne i Hercegovine.

U 12% predmeta utvrđeno je nepostojanja osnova sumnje za sprovođenje istrage, te su donešene naredbe o nesprovođenju istrage. Protiv ovih odluka o nesprovođenju istrage nije uložena niti jedna pritužba od strane podnositelaca prijava Ureda Glavnog tužioca Tužilaštva BiH.

Tužioci Općeg odjela, do kraja 2005. godine, uputili su na Sud BiH 154 optužnice protiv 229 lica. Sud BiH je do kraja 2005. godine potvrdio 135 optužnica protiv 178 lica, dok jedna optužnica nije potvrđena, te je istraga nastavljena, a po ostalim optužnicama Sud BiH nije odlučivao, obzirom da su podignute u decembru 2005. godine.

Institut Sporazuma o priznanju krivnje tužioci ovog odjela koristili su u 22,22% predmeta, od ukupnog broja potvrđenih optužnica Općeg odjela Tužilaštva BiH.

Sud BiH, tokom 2005 godine, po optužnicama Općeg odjela Tužilaštva BiH, donio je 103 presude protiv 125 lica, od kojih je 121 licu ili 97% izrekao osuđujuće presude.

Od ukupnog broja osuđenih za 24% lica izrečene su bezuslovne kazne zatvora u rasponu od 4 mjeseca do 8 godina i u ukupnom trajanju od 42 godine i 10 mjeseci; za 43% lica izrečene su uslovne osude, dok je 31% lica osuđeno na novčane kazne u rasponu od 500,00 KM do 15.000,00 KM i u ukupnom iznosu od 137.800,00 KM. U dva slučaja izrečenih novčanih kazni, iste su zamijenjene kaznama zatvora iz razloga neplaćanja istih od strane osuđenih lica.

Osim predmeta protiv poznatih izvršilaca krivičnih dijela (KT), Opći odjel je postupao i u 691 (šest stotina devedeset jednom) (KTA) predmetu u kojima nije izvjesno postojanje krivičnog djela. Od ove vrste predmeta 72% je zaprimljeno u 2005. godini. Do kraja izvještajnog perioda završeno je 36% ovih predmeta.

Opći odjel u 2005. godini imao je u radu i predmete (KTZ) pružanja međunarodne pravne pomoći i izručenja osumnjičenih, optuženih i osuđenih lica, te je 49% ovih predmeta riješeno.

Pored gore navedenih predmeta u Općem odjelu bilo je u radu i 18 predmeta u kojima su izvršiocu krivičnih djela maloljetna lica.

Takođe, Opći odjel je radio u predmetima protiv nepoznatih izvršilaca krivičnih djela (KTN). Od 236 ovih predmeta, u 58% predmeta zaključeno je da su poduzete sve radnje u cilju otkrivanja izvršilaca krivičnih djela, dok su ostali predmeti još uvijek u radu kod tužilaca u cilju otkrivanja nepoznatih izvršilaca. Naprijed navedeni predmeti uglavnom se odnose na krivična djela krivotvorena novca.

5. AKTIVNOSTI TUŽILAŠTVA BiH, KROZ RAD UDARNIH GRUPA

5.1. UDARNA GRUPA ZA BORBU PROTIV TRGOVINE LJUDIMA I ORGANIZIRANE ILEGALNE IMIGRACIJE

Odlukom Vijeća ministara („Službeni glasnik BiH“ br. 3/04) formirana je Udarna grupa za borbu protiv trgovine ljudima i organizirane ilegalne imigracije, kao oblika organiziranog kriminala. Udarna grupa djeluje na području cijele Bosne i Hercegovine i u njen sastav ulaze predstavnici tužilaštava, organa unutrašnjih poslova, poreskih organa, finansijske policije, državne granične službe, dakle svi koji mogu dati doprinos u borbi protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije. Udarna grupa blisko sarađuje sa Državnim koordinatorom za borbu protiv trgovine ljudima i ilegalne imigracije, te sa Evropskom policijom, Ministarstvom pravde pri Ambasadi SAD u Sarajevu, ICITAP-om, međunarodnom organizacijom za imigracije IOM i različitim nevladnim organizacijama koje se bave zaštitom žrtava trgovine ljudima „Udruženje HO međunarodni Forum solidarnosti“, Udruženje „Žena BiH“ Mostar, Organizacija žena „Lara“ Bijeljina, Fondacija „La strada“ Bosna i Hercegovina, Centar za terapiju žena „Medica“ Zenica, Udruženje „Vaša prava“ Bosna i Hercegovina i druge.

Udarna grupa je nadležna da, pod neposrednim rukovođenjem Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, obezbeđuje saradnju nadležnih tijela i organizacija, provodi istraživanje i obrazuje operativne istražne timove koji rade na prikupljanju i razmjeni relevantnih podataka i informacija, vezano za slučajeve trgovine ljudima i vezane ilegalne imigracije, a sve u cilju suzbijanja istih. U sastav Udarne

grupe, kao stručni predstavnici ispred Tužilaštva BiH, ulaze i dva tužioca Posebnog odjela za organizirani kriminal, privredni kriminal i korupciju Tužilaštva BiH.

U julu 2005.g. sačinjene su Procedure za postupanje sa žrtvama trgovine ljudima u Bosni i Hercegovini, sukladno Konvenciji UN-a u borbi protiv transnacionalnog organiziranog kriminala i njenog Protokola za sprečavanje, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudima, drugim međunarodnim konvencijama i protokolima, te pozitivnim propisima Bosne i Hercegovine.

Tokom 2005. godine uz finansijsku i operativnu pomoć Udarne grupe, vođena je istraga u nekoliko predmeta Tužilaštva Bosne i Hercegovine iz oblasti trgovine ljudima.

5.2. UDARNA GRUPA ZA BORBU PROTIV TERORIZMA I JAČANJA SPOSOBNOSTI ZA BORBU PROTIV TERORIZMA

U 2004. godini, Odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, uspostavljena je Grupa za borbu protiv terorizma i jačanja sposobnosti za borbu protiv terorizma (Udarne grupe) i ista radi pod vođstvom Tužilaštva Bosne i Hercegovine i nadzorom Ministarstva sigurnosti BiH.

Utemeljenjem Udarne grupe za otkrivanje kaznenih djela terorizma institucionalizirana je borba protiv terorizma u Bosni i Hercegovini.

Tokom 2005. godine, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine osiguravalo je saradnju i koordiniralo rad tijela koja sudjeluju u borbi protiv terorizma, prikupljanjem informacija o svim slučajevima terorizma na teritoriji Bosne i Hercegovine i provodeći istrage.

Aktivnosti Tužilaštva Bosne i Hercegovine, u ovom segmentu ogledale su se prvenstveno na otkrivanju mreže koja osigurava finansijsku i svaku drugu potporu licima za koje se sumnja da su povezane sa pojedincima, pravnim osobama ili udruženjima čije djelovanje ukazuje na krivična djela terorizma.

Tužilaštvo Bosne u Hercegovine, kroz učešće u radu ove Grupe, zalaže se za sveobuhvatan pristup problemu terorizma na način da se u sredini, kakva je savremena bosansko-hercegovačka realnost, moraju procijeniti potencijalna žarišta iz kojih bi mogle proisteći djelatnosti, koje su i razlog utemeljenja ove Grupe. Kroz segment djelatnosti Grupe, Tužilaštvo Bosne i Hercegovine je tokom 2005. godine radilo na uspostavi kontakta i saradnje sa ekspertima Vijeća Evrope i Savjeta sigurnosti UN-a iz oblasti terorizma.

6. SARADNJA TUŽILAŠTVA BOSNE I HERCEGOVINE NA MEĐUNARODNOM, REGIONALNOM I NACIONALNOM NIVOU

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, kako od svog utemeljenja, tako i u 2005. godini, nastavlja doprinositi saradnji tužilaca zemalja regije u borbi protiv svih vrsta kriminala.

Doprinos Tužilaštva Bosne i Hercegovine u razvijanju saradnje na međunarodnom, regionalnom nivou, ogleda se naročito u okviru međunarodne savjetodavne grupe tužilaca zemalja Jugoistočne Evrope-SEEPAG, regionalne

Inicijative za saradnju zemalja Jugoistočne Evrope-SECI, u okviru projekta regionalne saradnje po Memorandumu o saradnji tužilaca Zapadnog Balkana u okviru CARDS programa, kao i evropskog programa saradnje tužilaca Evrope (CPGE), zatim preko mreže za saradnju pravosuđa Evropske unije EUROJUST.

6.1. SARADNJA SA TUŽILAŠTVIMA JUGOISTOČNE EVROPE/ZAPADNOG BALKANA

U procesu saradnje zemalja regije, 30.03.2005. godine, došlo je do zaključenja „Memoranduma o razumjevanju između Ureda Javnog tužioca Republike Makedonije, Ureda Javnog tužioca Republike Albanije, Ureda Glavnog tužioca Bosne i Hercegovine, Ureda Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, Ureda Republičkog tužioca Republike Srbije, Ureda Javnog tužioca Republike Crne Gore“ kao zemalja Zapadnog Balkana u okviru CARDS projekta u kojem je aktivno učešće uzelo Tužilaštvo Bosne i Hercegovine.

Potpisnice navedenog Memoranduma su se saglasile da će sarađivati na području suzbijanja, provođenja istraga i krivičnog gonjenja počinilaca krivičnih djela sa područja organiziranog kriminala, kriminalnih grupa i zločinačkih organizacija. Saradnja se ostvaruje kroz razmjenu podataka, dokumenata i dokaza koji se odnose na sve oblike organiziranog kriminala. Potpisnici, nadalje, sarađuju s ciljem sprečavanja i suzbijanja korupcije i drugih mogućih oblika organiziranog kriminala. Potpisnice su se obavezale da će procijeniti svoje nacionalne propise i praksu radi poboljšanja zakonskih okvira i mehanizama u borbi protiv organiziranog kriminala.

Kao mehanizam za provedbu saradnje utvrđena je Nacionalna kontaktna tačka u Tužilaštvu BiH, koja čini sastavni dio rasprostranjene regionalne tužilačke mreže kontaktnih tačaka zemalja potpisnica Memoranduma.

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, svjesno porasta teških krivičnih djela, posebno organiziranog kriminala, nedozvoljene trgovine drogom, krijumčarenja ljudi, trgovine ljudima, trgovine oružjem, korupcije, pranja novca i međunarodnog terorizma i u vezi povezanim krivičnim djelima, zaključilo je više pojedinačnih Sporazuma o saradnji sa tužilaštvima zemalja najbližeg okruženja:

„Memorandum o saglasnosti u ostvarivanju i unapređenju saradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala između Republičkog javnog tužilaštva, Tužilaštva za ratne zločine Republike Srbije i Tužilaštva Bosne i Hercegovine“ (juli 2005. godine)

„Protokol o saglasnosti u ostvarivanju međusobne saradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala zaključen u maju 2005. godine, između Vrhovnog državnog tužioca Republike Crne Gore i Tužilaštva Bosne i Hercegovine“

„Protokol o saglasnosti u ostvarivanju međusobne saradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala zaključen u januaru 2005. godine, između Državnog odvjetništva Republike Hrvatske i Tužilaštva Bosne i Hercegovine“

„Sporazum o saglasnosti u ostvarivanju međusobne saradnje u borbi protiv svih oblika teškog kriminala zaključen u martu 2005. godine, između Ureda Javnog tužioca Republike Makedonije i Tužilaštva Bosne i Hercegovine“

6.2. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM KRIVIČNIM SUDOM ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU (MKSJ)

Uzimajući u obzir da „strategija okončanja rada“ sprečava MKSJ da u potpunosti ispuni mandat koji mu je povjeren Rezolucijom 808 Savjeta bezbjednosti UN-a da krivično goni „osobe odgovorne za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava koja su počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991. god.“, te je obzirom na događaje u Bosni i Hercegovini (koja je bila poprište najtežih, najrasprostranjenijih i najsistematicnijih zločina), taj mandat ustupljen nadležnim institucijama u BiH kada su osumnjičeni nižeg i srednjeg ranga.

Tužilaštvo MKSJ i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine, imajući u vidu da Poseban odjel za ratne zločine Tužilaštva Bosne i Hercegovine neće biti u stanju obavljati svoju funkciju u ovom procesu bez pomoći Tužilaštva MKSJ, zaključili su u septembru 2005. godine „Memorandum o razumijevanju između Tužilaštava Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) i Tužilaštva Bosne i Hercegovine-Posebni odjel za ratne zločine“, kojim potpisnice regulišu međusobnu saradnju u pogledu zahtjeva za pomoć, pristupa dokumentima, pristupa izjavama svjedoka, kontakta sa svjedocima i svjedocima za koje postoji zaštitne mjere, pristupa izvještajima, vještacima itd.

6.3. SARADNJA SA DOMAĆIM INSTITUCIJAMA

U cilju unapređenja saradnje u područjima zaštite sugurnosti, teritorijalnog integriteta Bosne i Hercegovine i borbi protiv svih oblika teškog kriminaliteta u junu 2005. godine, zaključen je „Sporazum o koordinaciji rada institucija iz oblasti obavještajnih, sigurnosnih i policijskih aktivnosti (Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo sigurnosti BiH, Državna agencija za istrage i zaštitu, DGS, OSA, Uprava za indirektno oporezivanje BiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova FBiH, Ministarstvo unutrašnjih poslova RS, Šef policije Brčko Distrikta, Šef finansijske policije FBiH, Direktor Poreske uprave RS, Direktor Poreske uprave FBiH i Tužilaštvo Bosne i Hercegovine“, koje ima savjetodavnu ulogu.

Sistem za podršku krivičnim istragama, posebno u oblasti povreda međunarodnog humanitarnog prava, unaprijeđen je potpisivanjem „Memoranduma o saradnji“, u oktobru mjesecu 2005. godine, između Tužilaštva Bosne i Hercegovine i Državne agencije za istrage i zaštitu (SIPA)“.

7. OSTALE AKTIVNOSTI TUŽILACA U 2005. GODINI

7.1. EDUKACIJA TUŽILACA

Slijedom preporuka Vijeća ministara Vijeća Evrope, upućenih državama članicama u svrhu kreiranja ujednačenih standarda, kad je u pitanju edukacija i obuka sudija i tužilaca, koji će biti spremni efikasno da odgovore novim i kompleksnijim izazovima savremenog društva u postupku provođenja pravde za dobrobit građana, osnovani su centri za edukaciju sudija i tužilaca u Federaciji

Bosne i Hercegovine i Republici Srpskoj, koji su ravnopravni članovi Lisabonske mreže institucija koja djeluje u oblasti edukacije sudija i tužilaca u državama članicama Vijeća Europe.

Obaveza svakog tužioca, prema entitetskim Zakonima o Centrima za edukaciju, je provođenje minimalne edukacije od četiri dana godišnje.

U izvještajnom periodu tužioci (državljeni Bosne i Hercegovine) Tužilaštva BiH, aktivno su se uključili u proces edukacije centara i uspješno ispunili godišnji plan usavršavanja iz različitih oblasti prava, ostvarivši ukupno 84 dana edukacije, što je više od zakonom propisanog minimuma.

U cilju što bolje pripremljenosti u procesuiranji djela ratnog zločina, tužioci Tužilaštva, u 2005. godini, učestvovali su i na tematskim seminarima organiziranim od strane Ambasade SAD, Ministarstva pravde SAD i Ureda SAD-a, za razvoj, pomoći i obuku tužilaštava u prekomorskim zemljama.

Više tužilaca Tužilaštva BiH, u svojstvu edukatora, je učestvovalo na seminarima i treninzima u organizaciji Centra za edukaciju u F BiH i RS-u, prenoсеći svoja znanja i iskustva iz različitih oblasti krivičnog materijalnog i procesnog prava sudijama i tužiocima iz cijele Bosne i Hercegovine.

7.2. OSTALE AKTIVNOSTI

Pored naprijed navedenog, tužioci Tužilaštva BiH su uzeli učešće u radu radnih grupa za analizu krivičnih i finansijskih istraga u okviru CARDS programa Vijeća Europe, radne grupe u pružanju pravne pomoći u organizaciji USAID-a; na više međunarodnih seminara u organizaciji Ministarstva pravde SAD na teme finansijske istrage, kontrole izvoza i uvoza, naoružanja vojne opreme, te nadzora na sprečavanju širenja oružja za masovno uništenje i dr.

Početkom 2005. godine objavljeni su komentari Zakona o krivičnom postupku BiH, FBiH, RS-a i Brčko Distrikta BiH, na čijoj izradi je, u okviru zajedničkog projekta Vijeća Evrope i Evropske komisije, kao član autorskog tima, učestvovao Glavni tužilac Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

7.3. UDRUŽENJE TUŽILACA BOSNE I HERCEGOVINE

Na inicijativu Tužilaštva Bosne i Hercegovine, kao prvo pravosudno udruženje na nivou države Bosne i Hercegovine, u oktobru 2005. godine, u skladu sa Zakonom o udruženjima i fondacijama Bosne i Hercegovine, osnovano je Udruženje tužilaca Bosne i Hercegovine u cilju efikasnije saradnje tužilaca u Bosni i Hercegovini u krivičnim gonjenjima, te jednakom tretiranju krivičnih djela i njihovih počinilaca na cijeloj teritoriji države.

Namjera osnovanog Udruženja je zalaganje za jačanje uloge i ugleda tužilačke funkcije, doprinos kvalitetnjem, odgovornijem i efikasnijem vršenju tužilačke funkcije, a sve kroz zaštitu sloboda i prava čovjeka.

Udruženju tužilaca Bosne i Hercegovine, kao dobrovoljnoj strukovnoj asocijациji, pristupio je 241 tužilac od ukupno 273 tužilaca, koliko ih ima u svim tužilaštвima na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Aktivno učešće, kako u radu koordinacijskog tijela, čija je obaveza i odgovornost bila da provede sve potrebne aktivnosti kako bi došlo do realizacije

ideje o osnivanju zajedničkog udruženja, tako i u radu organa Udruženja nakon utemeljenja iste, uzeli su tužioci Tužilaštva Bosne i Hercegovine, te je i predsjednik Udruženja jedan od tužilaca Tužilaštva Bosne i Hercegovine.

8. STANJE KRIMINALITETA U BOSNI I HERCEGOVINI

8.1. FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

U 2005. godini, tužilaštva sa područja mjesne nadležnosti Federalnog tužilaštva Federacije BiH u radu su imala 39.136 predmeta u odnosu na 56.175 lica, od kojih su 19.932 lica, kao izvršioci kaznenih djela prijavljeni tokom 2005. godine, a što je za 851 lice manje od broja prijavljenih u 2004. godini. Ovaj podatak ukazuje na blagi pad broja prijavljenih lica u Federaciji BiH. Posmatrajući strukturu predmeta koji su bili u radu u tužilaštвima u FBiH, 36.027 ili 92% predmeta se odnose na djela općeg kriminala, 2.596 predmeta na djela privrednog kriminala i djela ratnog zločina su zastupljena u 513 predmeta.

U tužilaštвima u FBiH vođene su istrage protiv 24.538 lica, s tim da je 55% istraga protiv 13.535 lica pokrenuto tokom 2005. godine, a ostale istrage, protiv 11.003 lica, pokrenute su ranijih godina i nastavljene u izvještajnoj godini. U 1.545 predmeta protiv 2304 lica, istrage su obustavljene, a u odnosu na 1.759 lica tužilaštva su donijela naredbe o nesprovođenju istraga. Do kraja 2005. godine, od ukupnog broja vođenih istraga 54% je okončano.

Na osnovu vođenih istraga, protiv 11.832 osoba u 9.697 predmeta, podignute su optužnice. Sudovi u Federaciji BiH potvrdili su 87% optužnica protiv 10.290 lica u 8.417 predmeta, što ukazuje da je broj optuženih lica u 2005. godini veći za 76% u odnosu na broj optuženih u 2004. godini.

Od ukupnog broja optuženih, 49% ili 5.074 osoba, optuženo je sa prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga.

Tužilaštva u Federaciji BiH, tokom 2005. godine, zaključila su Sporazume o priznanju krivnje sa 1.234 optužena lica, a nadležni sudovi su prihvatili sporazume za 1.074 lica ili 87% od ukupnog broja zaključenih sporazuma. Na temelju ovih podataka proizilazi da je broj zaključenih sporazuma u odnosu na 2004. godinu povećan za 72%.

Po optužnicama tužilaštava, nadležni sudovi u Federaciji BiH presudili su u 8.795 predmeta protiv 10.488 optuženih lica.

Prema izvještajima tužilaštava u Federaciji BiH, 26.174 predmeta u odnosu na 38.685 prijavljenih poznatih lica, ostalo je neriješeno.

Pored gore navedenih predmeta, koji se odnose na punoljetne poznate počinioce krivičnih djela, tužilaštva u Federaciji u 2005. godini, radila su u predmetima u kojima su počinioći maloljetna lica. Ovih predmeta bilo je ukupno 2.576 protiv 3.848 maloljetnih izvršilaca krivičnih djela, od kojih je 2.064 prijava zaprimljeno u izvještajnoj godini, što u odnosu na 2.489 prijave u 2004. godini, predstavlja tendenciju blagog opadanja prijavljenih maloljetnih izvršilaca krivičnih djela. Od ukupnog broja predmeta u radu protiv maloljetnih izvršilaca tužilaštva u Federaciji BiH riješila su 1.286 predmeta ili 50%.

Nadalje, tužilaštva u FBiH, tokom 2005. godine, radila su po raznim izvještajima i informacijama (KTA predmeti), te je ove vrste predmeta, ukupno u radu bilo 19.886, s tim da je 9.948 zaprimljeno u izvještajnoj godini.

Pored navedenih predmeta, tužilaštima u Federaciji BiH tokom 2005. godine, dostavljeno je 24.447 prijava protiv nepoznatih izvršilaca krivičnih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta (KTN) iznosio 85.806, što predstavlja povećanje od 80% u odnosu 2004. godinu.

8.2. REPUBLIKA SRPSKA

U 2005. godini, tužilaštva sa područja mjesne nadležnosti Republičkog tužilaštva Republike Srpske, imala su u radu 22.040 predmeta u odnosu na 32.397 lica, od kojih je 12.308 lica, kao izvršioci krivičnih djela prijavljeno u 2005. godini. Od ukupnog broja predmeta u radu, na djela općeg kriminala se odnosi 19.876 predmeta ili 89%, na djela privrednog kriminala 1.666 predmeta, te djela ratnog zločina 498 predmeta u odnosu na 2.905 lica.

Tužioci u tužilaštima u Republici Srpskoj, vodili su istrage u 8.633 predmeta općeg kriminala protiv 11.545 lica, u 931 predmetu privrednog kriminala protiv 1.401 lica, te istrage protiv 1.126 lica, osumnjičenih za djela ratnog zločina. Od ukupno 9.798 predmeta u kojima su vođene istrage protiv 14.072 osoba tokom 2005. godine, 5.492 istraga ili 39% pokrenuto je u izvještajnoj godini, dok su ostale istrage iz ranijih godina.

U 1.954 predmeta protiv 6.197 lica, istrage su obustavljene, dok su odnosu na 1.384 lica u 1.094 predmeta, tužioci donijeli naredbe o nesprovođenju istraga. Do kraja 2005. godine, od ukupnog broja vođenih istraga, protiv 19.509 lica u 12.520 predmeta, istrage su ostale neriješene.

Tužilaštva u Republici Srpskoj, podigla su optužnice protiv 7.403 lica u 6.013 predmeta. Od navedenog broja optuženih lica, sa prijedlogom za izdavanje kaznenog naloga, optuženo je 3.928 lica. Od ukupnog broja podignutih optužnica, od strane nadležnih sudova u Republici Srpskoj, potvrđeno je 87%, protiv 6.223 lica u 7.626 predmeta.

U 2005. godini, tužilaštva u Republici Srpskoj zaključila su Sporazume o priznanju krivnje sa 1.323 optužena lica, a nadležni sudovi su prihvatili 92% predloženih sporazuma za 1.225 optužena lica. Ovaj podatak ukazuje da je broj sporazuma za 56% povećan u odnosu na 2004. godinu.

Po optužnicama tužilaštava, nadležni sudovi u Republici Srpskoj izrekli su presude u odnosu na 6.022 lica, u 5.098 predmeta.

Prema podacima dostavljenim od strane tužilaštava u Republici Srpskoj, na kraju 2005. godine, 12.520 predmeta u odnosu na 19.509 prijavljena poznata punoljetna lica, ostalo je neriješeno.

Pored gore navedenih predmeta (KT) koji se odnose na punoljetne poznate počinioce krivičnih djela, tužilaštva u Republici Srpskoj, u 2005. godini imala su u radu 939 (KTM) predmeta u kojima su evidentirana 1.432 maloljetna lica kao počinoci krivičnih djela. Od ukupnog broja ovih predmeta, 636 predmeta u odnosu na 942 maloljetnika, primljena su tokom 2005. godine. Nadalje, u tužilaštima u Republici Srpskoj, tokom 2005. godine, bilo je u radu 31.330 (KTA) predmeta formiranih na temelju raznih izveštaja i informacija, od kojih je 51% ili

15.827 predmeta primljeno tokom godine, dok se preostali broj odnosi na predmete iz ranijih godina.

Pored navedenih predmeta, tužilaštvima u Republici Srpskoj dostavljene su 7.202 prijave protiv nepoznatih izvršilaca krivičnih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta (KTN) iznosio 41.042.

8.3. BRČKO DISTRIKT BiH

U 2005. godini, Javno tužilaštvo Brčko Distrikta, imalo je u radu 1.415 predmeta u odnosu na 1.905 poznatih lica, od kojih je 1.235 lica, kao izvršioci krivičnih djela, prijavljeno u 2005. godini, što predstavlja 63% više prijavljenih lica u odnosu na broj prijavljenih u 2004. godini.

Od ukupnog broja predmeta u radu, 92 predmeta u odnosu na 155 lica odnose se na djela privrednog kriminala, djela ratnog zločina su sadržana u 16 predmeta protiv 76 lica, te najveći broj predmeta, 1.307 ili 92% protiv 1.674 osobe, odnose se na djela općeg kriminala.

Javno tužilaštvo Brčko Distrikta vodilo je istrage protiv 1.156 lica, s tim da je 62% istraga protiv 721 lica pokrenuto tokom 2005. godine, a preostali broj se odnosi na istrage iz prethodnog perioda.

Od ukupnog broja vođenih istraga, u 115 predmeta protiv 157 lica, istrage su obustavljene.

Do kraja 2005. godine, od ukupnog broja vođenih, okončano je 63% istrage u 564 predmeta protiv 724 lica.

Tužilaštvo Brčko Distrikta BiH, u 78 predmeta protiv 82 lica, odlučilo je da ne sprovodi istrage.

Na temelju vođenih istraga, protiv 509 lica u 419 predmeta podignute su optužnice, od kojih je 99% potvrđeno.

Tokom 2005. godine, Javno tužilaštvo Brčko Distrikta, Sporazume o priznanju krivnje zaključilo je sa 145 optuženih lica, a nadležni sud sve predložene sporazume je prihvatio.

Po optužnicama Javnog tužilaštva, Sud Brčko Distrikta, presudio je u 435 predmeta protiv 521 lica.

Prema podacima Javnog tužilaštva Brčko Distrikta, na kraju 2005.godine, ostalo je neriješeno 417 predmeta (KT), u odnosu na 656 lica.

Pored predmeta koji se odnose na punoljetne poznate počinioce krivičnih djela, u Javnom tužilaštvu Brčko Distrikta, u 2005. godini, bilo je ukupno u radu 62 predmeta prema 78 maloljetnih izvršilaca krivičnih djela. Od toga su 54 predmeta prema 69 maloljetnika okončana do kraja godine, dok je u radu ostalo 8 predmeta prema 9 maloljetnih lica.

Pored navedenih predmeta, tokom 2005. godine Tužilaštvu Brčko Distrikta, dostavljeno je 210 prijava protiv nepoznatih izvršitelja kaznenih djela, te je ukupan broj ove vrste predmeta (KTN) iznosio 337.

Na temelju iznesenih podataka o protoku predmeta u tužilaštvima u Bosni i Hercegovini može se zaključiti da je broj krivičnih prijava protiv poznatih izvršilaca krivičnih djela zaprimljenih od strane entitetskih tužilaštava u blagom padu, dok je prilič novih krivičnih prijava u 2005. godini u Tužilaštvu BiH i Javnom tužilaštvu Brčko Distrikta BiH, u porastu.

U pogledu strukture krivičnih djela na području Bosne i Hercegovine, najveća je zastupljenost krivičnih djela općeg kriminala.

Analizirajući broj zaključenih, te prihvaćenih Sporazuma o priznanju krivnje, može se uočiti da je primjena ovog instituta povećana u odnosu na prethodnu, 2004. godinu.

Poredeći podatke iz 2004.g. sa podacima iz 2005.g. u pogledu registriranih maloljetnih izvršilaca krivičnih djela, može se uočiti da je isti manji za 99 maloljetnih lica.

9. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ TUŽILAŠTVA BiH, ZA 2005. GODINU

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine u toku 2005. godine raspolagalo je sa odobrenim proračunom u iznosu od 2.286.229 KM, od čega se odnosilo na

Tekući izdaci ..... 2.236.229,00 KM

Program posebne namjene – međunarodna saradnja ..... 50.000,00 KM

Odlukom broj: 01-ST-4-16-1944/05 o prestrukturiranju rashoda, od 08.09.2005. godine, struktura odobrenog proračuna Tužilaštva BiH je slijedeća:

1.tekući izdaci ..... 2.210.919,00 KM

2.kapitalni izdaci ..... 25.310,00 KM

3.program posebnih namjena ..... 50.000,00 KM

U 2005. godini Tužilaštvo BiH ostvarilo je ukupne troškove u iznosu od 2.167.311,00 KM ili 95% odobrenog proračuna.

Ovako visok procenat realizacije proračuna rezultat je realnog planiranja proračuna koje je izvršeno na osnovu raspoloživih i relevantnih parametara, decidnom analizom stvarnih potreba za materijalnim i ljudskim sredstvima.

Uklapanje u odobreni proračun (95%) ne znači da su odobrena sredstva i dosta na za neometan i efikasan rad Tužilaštva Bosne i Hercegovine, ali realnom procjenom i decidnim odabirom prioriteta u potrošnji, menadžment ove institucije je obezbijedio efikasno izvršavanje postavljenih ciljeva i zadaća, te obavljanje funkcija Tužilaštva Bosne i Hercegovine, koje su definirane Zakonom.

Izvršenje budžeta u 2005.g.

Red. broj	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Budžet za 2005.	PRESTRU KTUIRANJE	Ostvarenje 31.12.2005.	Razlika (4-5)	Indeks (5/4)
1	2	3	4		5	6	7
I	Tekući izdaci		2.236.229	2.210.919	2.113.568	97.351	0,96
1.	Plate zaposlenih	611100	1.565.553	1.744.157	1.734.973	9.184	0,99
2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	205.676	105.676	97.172	8.504	0,92
3.	Putni troškovi	613100	60.000	42.500	26.036	16.464	0,61
4.	Izdaci za PTT usluge	613200	80.000	40.000	36.622	3.378	0,92
5.	Izdaci za kom.usl.i energ.	613300	40.000	45.000	32.379	12.621	0,72
6.	Nabavka materijala	613400	47.000	47.000	46.042	958	0,98
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	613500	30.000	18.000	11.183	6.817	0,62
8.	Unajmljivanje imovinopreme	613600	10.000			0	0,00

9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	50.000	25.586	17.566	8.020	0,69
10.	Izdaci za osiguranje	613800	13.000	13.000	7.524	5.476	0,58
11.	Ugovorene usluge	613900	135.000	130.000	104.068	25.932	0,80
III	Kapitalni izdaci			25.310	25.013	297	0,99
1.	Nabavka građevina	821200				0	
2.	Nabavka opreme	821300				0	
3.	Nabavka ostalih stalnih sredstava	821400				0	
IV	UKUPNO :		2.236.229	2.236.229	2.138.580	97.649	0,96
	PROGRAM POSEBNE NAMJENE - MEĐUNARODNA SURADNJA						
1	Putni troškovi	613110	12.500		3.450	9.050	0,28
4	Nabavka materijala	613.411	4.000			4.000	0,00
7	Izdaci za mob.tel.	613512	5.000		3.630	1.370	0,73
8	gorivo	613713	1.000		195	805	0,20
9	Izdaci osiguranje vozila	613813	0			0	
10	Ugovorene usluge	613915	27.500		21.456	6.044	0,78
11		821000				0	
12	UKUPNO :		50.000		28.731	21.269	0,57
13	UKUPNO ZA BUDŽET:		2.286.229		2.167.311	118.918	0,95

TUŽILAŠTVO-TUŽITELJSTVO BIH - Z B I R N O

Red. broj	Vrsta rashoda	Ekonom. kod	Budžet za 2005.	PRESTRU KTUIRANJE	Ostvarenje 21.12.2005.	Razlika (4-5)	
1	2	3	4	5	6	7	
I	Tekući izdaci		2.286.229	2.286.229	2.167.311	118.918	0,95
1.	Plate zaposlenih	611100	1.565.553	1.744.157	1.734.973	9.184	0,99
2.	Naknade troškova zaposlenih	611200	205.676	105.676	97.172	8.504	0,92
3.	Putni troškovi	613100	72.500	55.000	29.486	25.514	0,54
4.	Izdaci za PTT usluge	613200	85.000	45.000	36.622	8.378	0,81
5.	Izdaci za kom.usl.i energ.	613300	40.000	45.000	32.379	12.621	0,72
6.	Nabavka materijala	613400	51.000	51.000	49.672	1.329	0,97
7.	Izdaci za usl. prevoza i goriva	613500	31.000	19.000	11.378	7.622	0,60
8.	Unajmljivanje imovine i opreme	613600	10.000		0	0	
9.	Izdaci za tekuće održavanje	613700	50.000	25.586	17.566	8.020	0,69
10.	Izdaci za osiguranje	613800	13.000	13.000	7.524	5.476	0,58
11.	Ugovorene usluge	613900	162.500	157.500	125.525	31.975	0,80
	KAPITALNI IZDACI			25.310	25.013	297	0,99
9	UKUPNO :		2.286.229	2.286.229	2.167.311	118.918	0,95

10. PRIJEDLOZI MJERA I AKTIVNOSTI U CILJU POBOLJŠANJA EFIKASNOSTI RADA U TUŽILAŠTVU BiH I TUŽILAŠTVIMA U BOSNI HERCEGOVINI

Tužilaštvo Bosne i Hercegovine u svojim Informacijama o radu za 2003. godinu i 2004. godinu, dalo je niz prijedloga i mjera u cilju stvaranja prepostavki i uvjeta za efikasnije vršenje tužilačkih dužnosti tužilaca u Tužilaštvu BiH i na području cijele Bosne i Hercegovine.

Predložene mjere postigle su ciljane efekte i u tom pravcu stvorene su bolje prepostavke za kvalitetnije funkcioniranje Tužilaštva.

U cilju što boljeg i kvalitetnijeg rada Tužilaštva, a nakon sagledavanja podataka iznesenih u ovoj analizi smatramo neophodnim:

1. Iniciranje, kreiranje i donošenje sveobuhvatne državne strategije spram ratnih zločina počinjenih u Bosni i Hercegovini, kojom će se uključiti institucije Bosne i Hercegovine, nevladine organizacije, mediji (pisani i elektronski), vjerske zajednice, međunarodne organizacije, te policija i pravosudne institucije u BiH, po kojoj će Tužilaštvo BiH, uz ostala tužilaštva u BiH, biti jedan od izvršilaca ove strategije kroz Posebni odjel za ratni zločin.

2. Podsticati izmjenu zakonske legislative u Bosni i Hercegovini u cilju jačanja Tužilaštva BiH kao predstavnika tužilaštava u Bosni i Hercegovini na državnoj razini u svim tokovima evropskih i regionalnih integracija, uz stalno jačanje tužilačke organizacije unutar Bosne i Hercegovine i uspostavljanje hijerarhijski ustrojenog sastava tužilaštava.

3. U cilju provedbe plana tranzicije i sukcesije, smanjivati učešće međunarodnih tužilaca, te pozicije na kojima se nalaze trenutno međunarodni tužioci, jačati domaćim tužilačkim kadrovima.

4. Uspostavljati saradnju i povezanost Tužilaštva BiH sa tužilaštima susjednih zemalja, regiona i šire, a u cilju uspješnije borbe i razmjene podataka i iskustava u borbi protiv svih oblika teških krivičnih djela.

U vezi navedenog, vršiti stalno usavršavanje i stručno educiranje tužilaca Tužilaštva BiH na polju međunarodnog zakonodavstva, kao i domaće legislative.

5. Inicirati stalno unapređenje i usavršavanje krivično-pravnih propisa, Krivičnih zakona i Zakona o krivičnim postupcima, a u cilju unapređenja vođenja krivičnih postupaka u BiH.

6. U cilju jačanja unutrašnjeg ustrojstva, te transparentnosti rada, kao preduslov za moderno ustrojstvo na evropskoj razini Tužilaštva Bosne i Hercegovine, okončati izradu programa elektronskog evidentiranja svih predmeta kojima raspolaže Tužilaštvo BiH i elektronskog povezivanja svih tužilaštava u BiH.

8. Kao trajni zadatak u narednom periodu, nastaviti unapređivanje saradnje sa Sudom BiH, tužilaštima i sudovima u BiH i agencijama za provedbu zakona u

BiH, a u cilju efikasnijeg otkrivanja i gonjenja počinilaca krivičnih djela i ujednačavanja tužilačke prakse na području cijele Bosne i Hercegovine.

9. Implementacijom u praksi Jedinstvenih pravila o poslovanju u tužilaštima Bosne i Hercegovine, a koja su u izradi, od strane Visokog sudijskog i tužilačkog vijeća BiH, doprinijet će se poboljšanju organizacije rada, razgraničavanju dužnosti i nadležnosti svih sudionika u procesu rada u Tužilaštvu BiH, te kvalitetnijoj i efikasnijoj komunikaciji i saradnji na relaciji administracija-tužilac.

10. Izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju, te donošenjem pojedinačnih internih pravila, precizirati i definirati način rada svakog odjela sa svim njegovim specifičnostima, a posebno procedura rada i obaveza tužilaca u okviru odjela.

11. Poboljšanje rezultata rada svakog tužioca i ostalih uposlenih, a samim tim i Tužilaštva BiH u cjelosti, ostvarivati aktivnijim i efikasnijim radom na predmetima, redovitim praćenjem rezultata rada, evidentiranjem svih poduzetih radnji u predmetima od strane tužilaca, a prema obaveznoj Uputi Glavnog tužioca Tužilaštva BiH, kojim se regulišu procedure praćenja rada tužilaca i ostalih uposlenih.

U Sarajevu, mart, 2006. godine